

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIII. Se ipse evirat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A *αρχαί, ὅτι ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς πῶς ἐκείνους πῶς ἐκείνους ἐκείνους ἢ παρ' αὐτῶν ἐκείνους*, *κροτίσθου* & *καθ' ἑαυτῶν*. ἢ *ὅτι ἀρχὴ τῆς αὐτῆς συμμαχίου τῆς ἱουδαίας* & *ἰουδαίων* ἢ *τοῦ εὐαγγελίου*. Manifesto hæc sibi repugnant: nam si librum illum manu sua exaravit Origenes, quomodo illum à Symmacho habere potuit Iuliana? quomodo eum apud Iulianam Origenes reperire? Lege, *ἄπο ἱερογλαφῶν*. proclivia fient omnia. Sese in antiquissimo libro verba hæc manu Origenis scripta reperisse ait Palladius: *Hunc librum invenit apud Iulianam virginem, in Caesarea civitate, dum apud ipsam laterem, quæ illam ab ipso Symmacho interprete Iudeorum se accepisse referebat.* Quoniam autem alibi docet Eusebius Symmachi Commentarios in Evangelium Marthæi, & ab eo concinnatam Scripturæ interpretationem, à Iuliana Origenem accepisse, quæ ea porro jure successionis ab ipso Symmacho habebat, inde collegit Baronius

B ex iis Symmachi libri memoratis ab Eusebio unum cum fuisse, quem manu Origenis notatum vidit Palladius; vel Commentarios nempe in Matthæum, vel Interpretationem ipsam Scripturæ. Præterea non alia Origenem de causa latuisse apud Iulianam censuit, quam ut aliquam Ethnicorum adversus Christianos Persecutionem devitaret, vel Severi scilicet, vel Maximini, vel Decij: cum Maximini autem vel Decij ætate hi iam Symmachi libri exiissent in lucem, & ad Origenis proinde notitiam venissent, tum certe ab eo fuisse inventos, dum Severi bellum in Ecclesiam fereret. Halloxium traxit in assensum ea Baronij ratio, quam accuratius tamen excutiamus. Quem librum Origenis manu notatum vidisse se ait Palladius, is erat antiquissimus: atqui Palladium ducentis circiter annis Symmachus antecessit. An vero ducentorum annorum codex, antiquissimus dici possit, existiment eruditi, qui sciunt quot sæcula ejusmodi codices durando vincere soliti sint. Symmachum ergo liber iste auctorem non habuit. Quos autem à Iuliana Symmachi libros accepisse Origenem prodit Eusebius, ab ipso fuerunt Symmacho elaborati. Ad hæc fuit *αρχαί* ille Codex quem vidit Palladius: at neque Symmachi Commentarios, neque Scripturæ Interpretationem, *αρχαί* fuisse scripta cuiquam bene sano persuadebitur. Alius ergo fuit ille Palladio commemoratus liber, alij Eusebio. Nec mirum sane utrosque à Iuliana accepisse Origenem, cum verisimile sit universam Symmachi Bibliothecam ad Iulianam hereditario jure pervenisse, cuius ipsa deinde Origeni copiam fecerit. Hinc ergo frustra concludit Baronius Symmachi interpretationem & Commentarios tunc ab Origene fuisse inventos, cum imperium teneret Severus, & Ecclesiam male haberet, propterea quod jam tum in Origenis, omniumque adeo manus venerant, cum Maximinus, aut Decius Christianam rempublicam oppugnarunt. Ac si fieri non potuerit, ut quamvis jam innotuissent multis hæc lucubrationes Symmachi, ipsum tamen Origenem aliis distinctum rebus effugerint. Eandem ejus latitationem narrat Eusebius, ipsum

E que ait ex ædibus in aedes fugientem migrasse, non ex urbibus in urbes; & tota urbe nequam potuisse occultari, non vero Alexandrinis finibus excessisse. Tum continuo subijcit tot ejus exemplo ad Christi partes fuisse adductos, ut crescente in dies Catechumenorum numero, quos ipsi soli instituendos commiserat Demetrius Alexandrinus Episcopus, Grammaticæ artis professione se abdicaverit. Quibus ita ab Eusebio conjunctis quis tam longinquum, tamque diuturnum iter putet intercessisse? Cum illud ergo tempori huic minime possit aptari, commodius aliud infra reperire conabimur.

usq. Hist. lib. 6. 17

usq. lib. 6. cap. 3.

XI. Confluente in dies ad Origenem, ut dixi, auditorum numero, quos partim Grammaticæ studium, partim Christianæ doctrinæ percipiendæ cupiditas alliciebat, parum sibi convenire credidit tradere elementa literarum, qui Verbo Dei hominum mentes posset imbueret. Quamobrem abrogavit sibi tradendæ Grammaticæ munus, & ad celebrandas meliores doctrinas se convertit. Atque hinc imminutos rei familiaris fructus ut faceret, professorio muneri utiles libros, quorum pretiosa ipsi suppellex erat, distraxit omnes, ac diurnæ quatuor obolorum pensionis pretio vendidit, ne operi suo destinatum domesticæ rei sollicitudo retraheret.

XII. Ad rerum divinarum studium accessit etiam virtutum omnium, quæ essent Christiano dignæ, usus assiduus. Dies docendo, noctes legendo conterebat. Iejunia longa, somni breves, quos humi tantum, vel in stercora abjectus capiebat. Frigoris ad hæc patientissimus; vini, olei, aliarumque rerum; quibus irritatur gula, & ad laborem ferendum remollescunt homines, abstinentissimus, usque adeo ut tentaretur valetudine, & stomacho laboraret. Christianum Philosophum vere dixisset. Cujus tanta fuit inter Gentiles Philosophos, & Christianos admirabilitas, ut ad ejus imitationem totos se componerent, ipsiusque adorationibus incensi palmam martyrij consequerentur. Hinc illi Plutarchi, Heraclides, Sereni, Heraides, & Herones, quorum morte Christiana res valde illustrata est.

XIII. Interea dum hæc geruntur corpus suum evirare Origenes ausus est, sive ferro

excæcis genitalibus, ut crediderunt Hieronymus, & Nicephorus; sive medicamento exci-

Hier. ep. 66. Niceph. lib. 5. cap. 4.

Epiph. He
64. cap. 3.

catis, ut alius persuasum est: rem enim Epiphanius in incerto reliquit. Quamquam veri-
similius est medicamine imposito extinxisse genitalem vim, quam gladio uerenda ampu-
tasse: non quod existimem, id si fecisset, leuitatem oris prodituram fuisse factum, quod
summa cura occultum habere uoluit; certum est enim barbam ei non desfluere, si quis
jam uesticeps aut barbatus exectionem patiatur: sed propter horrorem facti; nam quis
ita in se seuisse putet hominem non insanum, cum mollioribus uti posset remediis, unde
idem commodum capiebat? Certe si quid amplius coniectura tribuendum est, cicentam
genitalibus illeuisse crediderim, quam Athenienses Hierophantas ad compescendam li-
bidinem adhibere solitos ipse prodidit libr. 7. contr. Cels. *ἡ εἰς ἑσθ' πρὸς*, inquit, *πρὸς ἀδρ-
ναιὸς ἰσχυρὰς, ἀδὲ πρὸς ἀδρὸν: καὶ τὸς ἀρσενικοῦ ὑπὲρ τὸς ἀνδρῶν ἐξ ἡσθ' ἰδ' ἀνομοσύνη, καὶ
καὶ τὸν αὐτῶν εἰς ἑσθ' ἑδῆς), καὶ τὸς ἀρσενικοῦ μὲν καὶ ἀρσενικοῦ ἐξ ἡσθ' ἰδ' ἀνομοσύνη.* B
πρὸς ἀδρναίους ἀρσενικῶν id est, obliuiscit cicuta masculis partibus: cohibenda quippe ueneris gratia
cicutam locis illis admoventi tradunt Dioscorides & Plinius, non forberi, uti factum ab
Hierophantis memorat Hieronymus libr. 1. adv. Iovinian.

Diofcor lib
4. cap. 79
Plin. lib. 25.
cap. 11.

Math. 19
12.

Eufr. lib.
6 cap. 8.

Baron ad
A. 270.
Haloxi lib
4. Origen.
Quart.

Nican Con-
cil. Can. 1.
Arel. Con-
cil. Can. 7.

Causa cur id faceret, complures Origeni fuere. Ventitabant ad eum puellae, fidei Chri-
stiana & studium gratia: quam hominum autem ingenium à labore proclive esset ad
libidinem optime intelligebat, verebaturque ne ex frequenti virginum consortio corpus
in ipso iuventutis flexu male sui compos ad uoluptatem impelleretur. Commovebatur
ad haec effato Christi, quo se ipsos propter caeleste regnum euirasse nonnullos pronuntia-
uerat. Id cum praeter germanam sententiam accepisset, pravis, ut opinor, deceptus Va-
lesiorum Haeeticorum expositionibus, qui aetatem eius praecesserant, sibi quoque soliti fue-
rant uirilia execrare, nova istaec in eo religio incesit. Et jam alius inductus Christi uerbis,
à legitimo sensu detortis, unicam sibi tantum habebat tunicam, abjectis calceamentis
nudis incedebat pedibus, nec ullo modo uel in crastinum, uel in longitudinem consule-
bat. Aliam praeterea de hac re Origeni fuisse causam scribit Eusebius; ne scilicet ex cre-
bris puellarum ad se itionibus & alloquiis obtrectandi occasione haberet maleuolen-
tia. At repugnat quod mox subiungit, operam dedisse Origenem, ut factum illud occult-
raretur: nam si occultauit, quomodo rumores hominum ignobile factum sopire potuit,
quod euulgandum erat ad maledicentiam & obscenos rumores compescendos? Ad an-
num Severi decimum quartum pertinere haec suspicatur Baronius: quorum tempus neu-
tiquam Eusebius designauit. Id si fit, annum tunc egerit Origenes uigesimalimum. D

Magna uero hic doctorum hominum concertatio est, laudene eiusmodi facinus, an
uituperatione dignum sit. Aperte damnat Baronius, multisque sententiam suam argu-
mentis tuetur, sed quae ad eam fere, quae sero fit, euirationem pertinent. Contra ea Hal-
loxius, non excusat modo, sed dilaudat. Ego singula ab utraque parte collecta non resem-
ram; quod ipse sentio, paucis exponam. Certum est uoluntariam sui ipsius exectionem,
eam dico quae sit gladio, ueritatem esse Apostolicis Canonibus 22, & 24. At eorum dubia
est auctoritas, & penitus ab Haloixio respuitur. Eandem damnauit extincto iamdudum Ori-
gene Nicenum Concilium, damnauit & Arelatense. Ipsi quoque Eusebio, perpetuo li-
cet Origenis laudatori, uxorcia huius uituperationem uis ueritatis expressit. Sed quid
aliena conquirimus, cum domestica suppeditent testimonia? Utramque castrationem, & E
quae exectione, & quae exiccatione perficitur, damnauit demum Origenes, aliosque ne
simile quid in se aliquando conciperent, uehementer abstermit, cum aliis locis, tum praef-
ertim suis in Mathaeum Commentariis. Locus habetur Tom. 15. ad cap. 19. v. 12. quem
omnino consuli uelim.

Discipulos suos & familiares facinus suum celauerat Origenes, dubius animi laudine
sibi, an probro ducendum foret. Rem tamen comperit Demetrius, quam uehementer ad-
miratus primum, tum laudibus etiam profecutus, confirmauit Origenem, strenueque sus-
ceptum munus iussit traducere. Tum hic denique remotis impedimentis, uniuersos ad
se erudiendi causa uenientes nullo sexus discrimine admisit. In eorum autem institutio-
ne summa se tractauit diligentia, omneque suum otium ad eorum negotium contulit. F

CAPVT SECVNDVM.

I. Severi Imperatoris obitus. Origenes Romam proficiscitur, II. Alexandriam redit,
III. Ebraicam linguam condiscit, IV. Ambrosium ad Christi fidem conuertit, V. accersit-
tur in Arabiam, redit Alexandriam, VI. Palaestinam petit, Alexandriam redit, VII. à
Mammaea accersitur Antiochiam, Alexandriam reuertitur, VIII. Scripturam sacram
Commentariis